

Дело C-117/24

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

14 февруари 2024 г.

Запитваща юрисдикция:

Fővárosi Törvényszék (Унгария)

Дата на акта за преюдициално запитване:

1 февруари 2024 г.

Жалбоподател:

JYSK Kereskedelmi Kft.

Отвeтник:

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

[...]

Жалбоподател: JYSK Kereskedelmi Kft. ([...] Ечер, Унгария [...])

[...]

Отвeтник: Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Национална агенция за безопасност на хранителната верига) ([...] Будапеща [...])

[...]

Предмет на главното производство: Обжалване по съдебен ред на административен акт [...] за налагане на глоба във връзка с опазване на горите

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

Fővárosi Törvényszék (Будапещенски градски съд, Унгария) отправя до Съда на Европейския съюз преюдициално запитване относно тълкуването на член 4, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС) № 995/2010 на Европейския парламент и на Съвета.

Той поставя на Съда на Европейския съд следния преюдициален въпрос:

Трябва ли член 4, параграфи 2 и 3 във връзка с член 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 995/2010 да се тълкува в смисъл, че е в съответствие с тези разпоредби операторът да има достъп до посочените в член 6, параграф 1 от този регламент елементи на системата за надлежна проверка, която се поддържа и за която се извършва оценка от неговото дружество майка или се използва от това дружество и е установена от организация за мониторинг по смисъла на член 8 [от посочения регламент]?

[...] [вътрешноправни процесуални въпроси]

Мотиви

- 1 Будапещенският градски съд, в качеството на административен съд, сезиран със спор в областта на опазването на горите, моли Съда на Европейския съюз (наричан по-нататък „Съдът“) на основание член 267 ДФЕС да тълкува разпоредбите на правото на Съюза, необходими за решаването на спора в главното производство.

Предмет на спора и релевантни факти

- 2 Жалбоподателят е оператор по смисъла на член 2, буква в) от Регламент № 995/2010 (наричан по-нататък „Регламентът“), който пуска за пръв път на вътрешния пазар дървен материал и изделия от дървен материал. Той е притежаван изцяло от LLG A/S, вписано в Дания дружество (наричано по-нататък „дружеството майка“).
- 3 През 2023 г. ответникът, определен за компетентния орган, който да отговаря за прилагането на Регламента, извършва проверка в помещенията на жалбоподателя, при която наред с другото проверява дали жалбоподателят разполага със система за надлежна проверка (Due Diligence System) по смисъла на член 4, параграф 2 и член 6, параграф 1 от Регламента.
- 4 Проверката разкрива, че използваната от жалбоподателя система за надлежна проверка е разработена от неговото дружество майка и до голяма степен се основава на анализите на риска, изготвени от Preferred by Nature, която е организация за мониторинг по смисъла на член 8. В хода на производството жалбоподателят е могъл да направи справка със съхраняваните в системата за надлежна проверка данни за всяко изделие от дървен материал и да ги представи на ответника, като по този начин е доказал, че също е имал достъп до различните елементи от тази система. Що се отнася до анализа на риска, самият жалбоподател признава, че той е бил извършен отчасти от дружеството майка.

- 5 В резултат на проверката с Решение № 6100/2466-24/2023 от 26 май 2023 г. ответникът разпорежда на жалбоподателя да заплати по-специално глоба във връзка с опазването на горите поради нарушение на член 4, параграф 2 и член 6, параграф 1 от Регламента и да създаде изцяло система за надлежна проверка. За да обоснове горните задължения, той посочва, че видно от наличните доказателства, жалбоподателят не разполага със система за надлежна проверка, установена от негово име и във връзка с извършваната от него дейност, както изисква Регламентът, нито използва такава система, установена от организация за мониторинг по смисъла на член 8 от Регламента. Според ответника, за да бъдат спазени посочените разпоредби от Регламента, системата за надлежна проверка трябва да се поддържа от жалбоподателя, който има качеството на оператор, а не от неговото дружество майка.

Доводи на страните

- 6 С жалбата си жалбоподателят иска отмяна на посоченото по-горе решение. Твърди, че системата за надлежна проверка, поддържана от неговото дружество майка, може да се разглежда като негова собствена система за надлежна проверка, поради което е изпълнено задължението, предвидено в член 4, параграфи 2 и 3 и член 6, параграф 1 от Регламента. По-конкретно съответните разпоредби на Регламента му възлагат задължението да използва система за надлежна проверка, а не задължението да създаде такава система. Жалбоподателят се позовава на факта, за който е представил писмени доказателства, че през 2021 г. компетентният германски федерален орган е извършил в помещенията на германското дъщерно дружество проверка за законосъобразност на системата за надлежна проверка, създадена от дружеството майка и прилагана във всички европейски дъщерни дружества, и за разлика от унгарския орган, не е установил никакво нарушение и е приел, че същата система за надлежна проверка е в съответствие с член 4, параграф 2 от Регламента. Според жалбоподателя това обстоятелство също е в подкрепа на възгледа, че тъй като той прилага създадената от дружеството майка система за надлежна проверка, задължението, предвидено в член 4, параграфи 2 и 3 и член 6, параграф 1 от Регламента, трябва да се счита за изпълнено.
- 7 Ответникът моли жалбата да бъде отхвърлена. Той отдава решаващо значение на факта, че жалбоподателят извършва дейност по внос на територията на Европейския съюз не само чрез своето дружество майка, но и пряко, поради което има качеството на оператор по смисъла на Регламента. Не оспорва, че дружеството майка разполага със система за надлежна проверка, но според него жалбоподателят, в качеството на оператор, не може да бъде освободен от задължението сам да поддържа такава система в съответствие с член 4, параграфи 2 и 3 от Регламента. Според ответника дружеството майка взема търговските решения как да се управлява вносът на дървен материал и изделия от дървен материал, но ако възлага на

дъщерните дружества самостоятелни задачи като вносители, от съответните разпоредби на Регламента следва, че в такъв случай самите дъщерни дружества трябва да поддържат система за надлежна проверка.

Релевантна правна уредба

8 Член 4, параграфи 2 и 3 от Регламента:

„2. Операторите извършват надлежна проверка, когато пускат на пазара дървен материал или изделия от дървен материал. За тази цел те използват рамка от процедури и мерки, наричана по-долу „система за надлежна проверка“, която е предвидена в член 6.

3. Всеки оператор поддържа и извършва редовна оценка на системата за надлежна проверка, която използва, освен когато операторът използва система за надлежна проверка, установена от организация за мониторинг, посочена в член 8. Като основа на системата за надлежна проверка може да се използват съществуващите съгласно националното законодателство системи за надзор, както и всеки доброволен механизъм за надзор, който отговаря на изискванията на настоящия регламент“.

9 Член 6, параграф 1 от Регламента:

„1. Системата за надлежна проверка, посочена в член 4, параграф 2, съдържа следните елементи:

- a) мерки и процедури, осигуряващи достъп до следната информация относно доставките от оператора на дървен материал или изделия от дървен материал, които са пуснати на пазара:*
- описание, включително търговското наименование и вида изделие, както и обичайното наименование на вида дърво и, когато е приложимо, неговото пълно научно наименование,*
 - държава на дърводобив, и, когато е приложимо:*
 - i) поднационален регион, в който дървеният материал е добит; както и*
 - ii) концесия за дърводобив,*
 - количество (изразено в обем, тегло или брой единици),*
 - наименование и адрес на доставчика на съответния оператор,*
 - наименование и адрес на търговеца, на когото са доставени дървеният материал и изделията от дървен материал,*

- документи или друга информация, посочваща съответствието на този дървен материал и на тези изделия от дървен материал с приложимото законодателство;
- б) процедури за оценка на риска, даващи на оператора възможност да анализира и извършва оценка на риска от пускане на пазара на незаконно добит дървен материал или на изделия от такъв дървен материал.

В рамките на тези процедури се взема предвид информацията, посочена в буква а), както и съответните критерии за оценка на риска, включително:

- осигуряването на съответствие с приложимото законодателство, което може да включва системи за сертифициране или други проверени системи на трети лица, при които се оценява съответствието с приложимото законодателство,
 - разпространението на незаконния добив на конкретни дървесни видове,
 - разпространението на незаконния дърводобив или незаконните практики в държавата на дърводобив и/или поднационален регион на дърводобив, в който е добит дървеният материал, включително отчитане на случаите на разпространение на въоръжен конфликт,
 - санкциите, наложени от Съвета за сигурност на ООН или Съвета на Европейския съюз по отношение на вноса или износа на дървен материал,
 - сложността на веригата на доставка на дървен материал и на изделия от дървен материал;
- в) освен когато рискът, установен в хода на процедурите за оценка на риска, посочени в буква б), е незначителен — процедури за ограничаване на риска, състоящи се от набор от подходящи и пропорционални мерки и процедури за реално намаляване на този риск и които могат да включват изискването на допълнителна информация или документи и/или изискването за извършване на проверка от трето лице.

Изложение на причините за отправяне на преюдициалното запитване

- 10 В настоящия спор Будапещенският градски съд пита дали следваната от жалбоподателя практика по отношение на системата за надлежна проверка е

в съответствие с член 4, параграфи 2 и 3 във връзка с член 6, параграф 1 от Регламента, тоест дали трябва да се приеме, че жалбоподателят изпълнява задълженията, предвидени в тези разпоредби от Регламента, когато прилага система за надлежна проверка, поддържана от неговото дружество майка.

- 11 Будапещенският градски съд не е намерил в практиката на Съда дело, по което последният да е тълкувал член 4, параграфи 2 и 3 от Регламента. Поради това Будапещенският градски съд намира за необходимо да отправи преюдициално запитване до Съда, за да се установи какви конкретни задължения се възлагат на операторите във връзка със системата за надлежна проверка.
- 12 Следва да се изтъкне фактът, че жалбоподателят е считан за оператор, който пуска за пръв път на вътрешния пазар дървен материал и изделия от дървен материал, тоест който извършва самостоятелна дейност като вносител, без дружеството майка. Следователно съгласно Регламента жалбоподателят има редица задължения във връзка със системата за надлежна проверка, що се отнася до дървения материал и изделията от дървен материал, които пуска на пазара и които са добити извън Европейския съюз.
- 13 За Будапещенския градски съд обаче не е ясно какъв е обхватът на тези задължения. Член 4, параграф 2 от Регламента задължава оператора да „използва“ системата за надлежна проверка, а съгласно параграф 3 от тази разпоредба операторът трябва да „поддържа“ и „извършва редовна оценка“ на такава система.
- 14 При тълкуването на Регламента от полза може да бъде документът „Известие на Комисията от 12.2.2016 г. — Указателен документ относно Регламента на ЕС за дървесината“, който няма задължителна правна сила. Съгласно този документ задължение на операторите е „да събират информация за управляваните от тях дървен материал и изделия от дървен материал и за своите доставчици, за да извършат пълна оценка на риска“. Освен това „е важно операторът, който използва *собствената* си система за надлежна проверка, да извършва редовна оценка на системата, за да се увери, че отговорните лица следват приложимите процедури и че на практика се постига желаният резултат“. От указателния документ обаче не става ясно и дали [система], която не се поддържа пряко от оператора, а от неговото дружество майка, може да се счита за *собствена* система на оператора за надлежна проверка.
- 15 Според Будапещенския градски съд, в случай че изискването, произтичащо за оператора от член 4, параграфи 2 и 3 от посочения регламент, се състои единствено в използването на система за надлежна проверка, чрез която се събират данни, оценяват се и се намаляват рисковете по отношение на дървения материал и изделията от дървен материал, пускани за първи път от този оператор на пазара на територията на Европейския съюз, не може да се счита, че жалбоподателят не разполага със система за надлежна проверка в

съответствие с Регламента. В такъв случай глобата, наложена на това основание във връзка с опазването на горите, би била незаконосъобразна и тази част от административния акт би следвало да бъде отменена. Обратно, ако от член 4, параграфи 2 и 3 от Регламента следва, че жалбоподателят е длъжен да разполага със система за надлежна проверка, разработена от негово име и създадена изрично във връзка с извършваната от него дейност, изводите в административния акт биха били законосъобразни и жалбата би следвало да бъде отхвърлена в тази част.

- 16 Дружеството майка на жалбоподателя, което извършва дейност по продажба на изделия от дървен материал, има дъщерни дружества в цяла Европа, които имат качеството на оператори и които според жалбоподателя по същия начин като самия него използват системата за надлежна проверка, поддържана от дружеството майка. В хода на производството по настоящия спор жалбоподателят е представил резултатите от проверката, извършена в помещенията на германското дъщерно дружество от компетентния германски федерален орган, съгласно които, както твърди жалбоподателят, е прието, че същата система за надлежна проверка е в съответствие с член 4, параграф 2 от Регламента. Поради това е важно на европейско равнище да се определи дали съгласно правното тълкуване, дадено от Съда, дейността на тези дъщерни дружества е в съответствие с Регламента, що се отнася до системата за надлежна проверка.
- 17 По тези съображения Будапещенският градски съд иска от Съда да даде тълкуване по въпроса дали е в съответствие с член 4, параграфи 2 и 3 от Регламента практиката на оператора жалбоподател не самият той, а неговото дружество майка да осъществява дейността по поддръжка и оценяване на системата за надлежна проверка, по такъв начин, че жалбоподателят да има достъп до елементите на тази система.
- 18 [...]
- 19 [...] [вътрешноправни процесуални въпроси]

Будапеща, 1 февруари 2024 г.

[подписи]